

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

KALASTUSLAIN KOKONAISUUDISTUS

Maa- ja metsätalousministeriö on valmistelemassa nykyiseen hallitusohjelmaan sisältyvän kalastuslain kokonaisuudistus-hankkeen käynnistämistä. Hankkeen toteutusta varten tullaan perustamaan laajapohjainen valmisteluelin, jolla on apunaan työssään jaostoja ja työryhmiä. Ennen varsinaisten valmisteluelinten asettamista maa- ja metsätalousministeriö kartoittaa voimassa olevaan kalastuslakiin (286/1982) ja -asetukseen (1116/1982) liittyvät uudistustarpeet. Ministeriö pyytää kirjeellään 3.4.2008 asiaa koskevat lausunnot 16.5.2008 mennessä.

Varsinais-Suomen liitto antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kalastuslain lähtökohtana tulee olla ensisijaisesti kotimaisen elintarvikekalan saatavuus, jonka pohjana on ammattimainen kalastuselinkeino. Lain perustavanlaatuisena elementtinä tulee myös jatkossa olla se, että ammattikalastajilla on turvattu pääsy kalavesille siten, että perustuslain mukainen vesialueiden omistusoikeus otetaan huomioon.

Koska Suomessa vesialueet ovat pirstoutuneet mm. vesialueiden jakamisen ja yhteisomistuksessa olevien vesialueiden kasvamisen takia, ne eivät muodosta riittävän suuria vesialuekokonaisuuksia kalastuksen järkiperaiselle järjestämiselle. Tästä johtuen laajoja vesistöalueita on kalataloudellisesti ulottumattomissa ja täysin hyödyntämättöminä. Kuitenkin lain tarkoituksena on ollut edistää käyttämättömien vesien hyödyntämistä ja ammattikalastuksen edellytyksiä, mutta näin ei ole tapahtunut. Myös kotitarve- ja virkistyskalastuksen järjestäminen on vaikeutunut vesialueiden pirstoutumisen vuoksi. Yhteisten, mutta pirstoutuneiden vesialueiden liittäminen toisiinsa tulee myös tehdä mahdollisimman joustavaksi. Toisaalta vapaa-ajankalastusta tulee voida säädellä lailla siellä missä siitä syntyy ongelmia tai se koetaan häiritseväksi.

Samanaikaisesti ammattikalastusta vaikeuttaa pula vesialueista, joissa voisi harjoittaa kalastusta. Asiaan liittyvät myös ammattikalastuksen ongelmat, kuten erityisesti hylje- ja merimetso-ongelmat ja ajoverkkokalastuskiellot. Tässä kohdin harmaaohjelman ja merimetson vapaa suojelumetsästys kalanpyydysten läheisyydessä tulee sallia lailla.

Kalastusalueet perustettiin mm. edellä esitetyn kalastuksen järjestämisiongelman ratkaisemiseksi. Kalastusalue luotiin vesialueiden omistajien ja sitä koskevien intressitahojen yhteistoimintaelimeksi. Meren rannikolla kalastusalueet eivät ole onnistuneet kalastuksen yhtenäisessä järjestämisessä vaan niistä on tullut liian usein vain välttämättömäksi katsotun byrokratian toteuttajia, jolloin toivottua kalataloudellista lisäarvoa ja tuottavuustavoitteita ei ole saavutettu.

Kalastusalueiden toimivaltaa tulisi merkittävästi lisätä kalastuksen järjestämisessä. Ellei tämä ole mahdollista, kalastusalueiden hallinnolliset tehtävät tulee sopeuttaa oikeassa suhteessa resursseihin mutta samalla turvata kalastusalueiden vapaa pääsy lailliset vesialueiden omistajat sisältäviin maarekistereihin.

Kalastuslain ruoppauksia koskevia kohtia tulee selventää ja kalastusasetukseen tulee sisällyttää kuvaukset uudenaikaisista kalanpyydyksistä.

Kalastuslain valvontaa ja kalastuskieltoa koskevat monilta osin vanhentuneet säännökset tulisi uudistaa ja valvontaa ja seuraamuksia koskevat pykälät harmonisoida EU-lainsäädännön kanssa

Varsinais-Suomen liiton lausunnossa on otettu huomioon Varsinais-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksiköltä ja Åbolands Fiskarförbundilta saadut asiaa koskevat lausunnot.

Varsinais-Suomen liitto

Juho Savo
maakuntajohtaja